Н.З.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ XXXVI

№ 2 (985)

16 СІЧНЯ 1970 р.

Ціна 2 коп.

УЧИТИСЯ КОМУНІЗМУ — ТАКИМ Є ЛЕНІНСЬКИЙ НАКАЗ КОМСОМОЛЬЦЯМ, ЮНАКАМ І ДІВЧАТАМ. ПРАЦЬОВИТІСТЬ, ПРАГНЕННЯ ДО ЗНАНЬ, ІДЕЙНА ПЕРЕКОНАНІСТЬ, ПАТРІОТИЧНА САМОВІДДАНІСТЬ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ — УСІ ЦІ ЯКОСТІ РАДЯНСЬКОЇ МОЛОДІ — ЧУДОВЕ СВІДЧЕННЯ ТОГО, ЩО ВОНА СВЯТО ВИКОНУЄ ЛЕНІНСЬКІ ЗАПОВІТИ, ПРАГНЕ ПРАЦЮВАТИ І ЖИТИ ТАК, ЯК УЧИВ ВЕЛИКИЙ ЛЕНІН.

(З Тез ЦК КПРС «До сторіччя з дня народження В. І. Леніна).

РІК ЮВІЛЕЙНИЙ

96 днів залишилося до знаменної дати — сторіччя з дня народження Володимира Ілліча Леніна — організатора нашої славної Комуністичної партії, вождя Великої Жовтневої соціалістичної революції, засновника Радянської держави.

Вчення В. І. Леніна — продовжувача справи Карла Маркса, підкріплене дією пролетарів, завойовує все більшу частину земної кулі, збираючи під знамена марксизму-ленінізму мільйони трудівників, простих людей, що хотять миру, правди, щастя для себе, своїх дітей, онуків.

Нам, людям країни Рад, припала особлива честь бути першопрохідцями в боротьбі за перетворення в життя марксистсько-ленінських ідей. Це ставить перед кожним новим поколінням завдання ще глибше вивчати невичерпну скарбницю ленінської теоретичної спадщини. Повідомлення з факультетів свідчать, що й наукові працівники, і студенти глибоко вивчають і досліджують твори Володимира Ілліча Леніна. Тільки протягом грудня і першої половини січня відбулися міжвузівська теоретична конференція півдня України, організована кафедрою історії КПРС, традиційна конференція випускників заочного відділення історичного факультету. Широка тематика спецкурсів для студентів та цикли лекцій для підшефних підприємств і сільських районів. Цікаві теми розробляють учасники гуртків наукового студентського товариства.

Різнобарвне й багатогранне життя нашого колективу. Наприкінці року група вчених і студентів представляла на ВДНГ наш університет. Були показані наслідки дослідницької роботи колективу, успіхи в учбово-виховній діяльності. Демонстрував свою майстерність і колектив художньої самодіяльності. Що ж, так тримати й далі! Щоб успіхи ювілейного року були вищими, кращими за торішні!

Вчора розпочався п'ятий всесоюзний перепис населення — надзвичайно важлива подія в житті країни. Серед тисяч залучених до проведення перепису студентів працюють близько двохсот наших дівчат і юнаків. Приємно відзначити, що багато з них здали частину екзаменів достроково, з відмінними оцінками.

Не викликає сумніву, що найважливіше завдання студента — сумлінне ставлення до навчання. В нашому колективі є чимало відмінників, яких студенти повинні мати за зразок, про це свідчить наказ ректора, про який сьогодні інформує газета.

96... Давайте не просто лічити дні, що залишилися до 22 квітня. Зробимо так, щоб не минуло жодного дня, який би не карбувався в пам'яті подією, що стверджувала б нашу вірність заповітам В. І. Леніна. Успішно складений екзамен, творчий звіт трудівників Арцизького району. Практична допомога підшефній школі. Вдало розроблена наукова тема. Кожна така справа — цеглинка в могутній будові комуністичного будівництва, яке заповідав нам Великий Ленін.

ПО-ВСЯКОМУ БУВАЄ

На факультеті романо-германської філології почалась екзаменаційна сесія. На всіх курсах неспокійного «роду» студентського байдужих в сесію не буває. Для першокурсників — це пора особлива. Вони вперше складають іспити як студенти.

Вже можна поздоровити Тарасенко, Філімонова, Вербу, Романову, що склали іспити з англійської мови (II група), Пономаренко, Гуменюк, Сопілко, Щербу — німецької, Левандовську, Каришневу, Барановську — французької. Успішної сесії вам, друзі!

«Відмінно» одержали з основної мови другокурсники французького відділення першої групи Жиров, Зальотова, Чеботарьов, англійського — Мокряк, Олійниченко. А студенти з чималим «досвідом і стажем» — четвертокурсники з того ж відділення Білоус, Фоменко, Галецька, Іовчева, Чабанок і четвертого німецького — Негрупа, Данилов, Золотаревська, Пузенко, Янковська витримали на «відмінно» іспит з політекономії.

Але не у всіх так йдуть справи. Проти прізвищ Ковтун, Недбальської, Данилова, Екшмідта, Главчевої, Бандурчак, Геннел, Марченко у відомостях стоять «незадовільно». Хочеться думати, що кінець увінчає діло.

Л. ЛЕДЄНЬОВА.

ПРО ПОРЯДОК ПРИЙОМУ ЛЕНІНСЬКОГО ЗАЛІКУ

Йде останній етап Ленінського заліку, який має завершитись в квітневі дні цього року. Цей заключний етап огляду завершиться громадською атестацією кожного комсомольця.

Що ж включає в себе громадська атестація, як буде звітувати комсомолець перед групою, перед своїми товаришами про зроблену роботу?

Громадська атестація включає в себе:

1. Успішність, політичну і науково-теоретичну зрілість, моральне обличчя і взаємовідносини комсомольця з колективом.

2. Особистий внесок у виконання колективних зобов'язань, взятих на честь 100-річчя з дня народження В. І. Леніна: участь в громадському житті групи, курсу, факультету, в суспільно-корисній праці (суботники, недільники, літній трудовий семестр, шефська робота, робота в школах з дітьми, а також в домоуправліннях, в дитячих кімнатах міліції та ін.).

3. Опанування ленінським теоретичним надбанням (участь в семінарах і конференціях, присвячених вивченню ленінських праць з проблем суспільних наук, історії ВЛКСМ і міжнародного молодіжного руху).

Ленінський залік прийматиметься протягом березня 1970 року на комсомольських зборах групи. Кожний комсомолець повинен дати індивідуальний звіт перед групою і комісією про виконану ним роботу. Товариші по навчанню і роботі характеризують комсомольця: що він зробив протягом 4-х етапів Ленінського заліку, як навчається, як ставився до комсомольських доручень і т. д. Збори групи (разом з комісією) вирішують питання про складення комсомольцем Ленінського заліку.

Комсомольцям, які мали критичні зауваження, потрібно дати конкретні рекомендації по їх усуненню.

Група звітує про складення Ленінського заліку перед комсомольцями бюро факультету. Комсомольське бюро факультету підбиває підсумки заліку до 1 квітня і передає матеріали в комітет ЛКСМУ університету.

Комсомолець, який складатиме Ленінський залік, мусить мати Ленінську залікову книжку, яку потім він здасть в комсомольське бюро факультету для того, щоб пізніше додати її до його особової справи.

Т. ТКАЧЕНКО,
секретар комітету комсомолу університету.

ВАЖЛИВІ СПЕЦКУРСИ

З великим інтересом заочники п'ятого курсу історичного факультету прослухали спецкурси, які прочитали професор І. В. Ганевич («Ленінський план соціалістичної індустріалізації та боротьба партії за його здійснення») та доцент Д. С. Бельфор («Марксистсько-ленінське вчення про диктатуру пролетаріату»).

Лекції спецкурсів збагатили нас знаннями, які допоможуть нам опанувати ленінську спадщину.

Б. СТОЄЦЬКИЙ,
А. ЛЬОВКІНА,
студенти 5-го курсу заочного відділення історичного факультету.

НАКАЗ № 2634

Цим наказом за відмінне навчання і активну участь в громадському житті університету у зв'язку з Новим роком відзначено грошовою премією в розмірі місячної стипендії таких студентів: С. Ковтанюк, В. Амбросімову, Л. Галушко, А. Беньковську з філологічного факультету; О. Дрон, О. Кулька, Г. Лазареву, Л. Пастухову з факультету романо-германської філології; Г. Овчаренко, А. Беланіну, А. Волчкову, О. Целик з хімічного; Н. Губанова, В. Павличенка, Н. Бородовську, О. Перекрест з біологічного; П. Гусака, О. Генчеву, М. Савусіна, М. Маломуж з фізичного; В. Усенко, І. Каракаша з юридичного; Л. Остапенко, Л. Боскіну з геолого-географічного; М. Лазарева, А. Бойченка, В Снісаренко з історичного; Н. Смирнову та Н. Кіро з механіко-математичного факультету.

Рахунок відкрито

Студенти-вечірники другого курсу історичного факультету першими в цю сесію почали складати іспити. Вони відкрили рахунок відмінним, добрим, задовільним і, на жаль, незадовільним оцінкам.

Складали другокурсники іспит з психології, який у них приймала доцент Л. Я. Беленька. З 21 студента, що були присутніми на іспиті, чотири одержали «відмінно», п'ять — «добре» і чотири — «незадовільно» — це С. Шапіро, Д. Швець, Р. Попов і Н. Югова. Всі інші мають задовільні оцінки.

Історію середніх віків другокурсники склали добре. В них десять відмінних оцінок. Їх одержали Молдавська, Ахметова, Ганєєва, Єжова та ін.

Студенти першого курсу склали два іспити. Історію первісного суспільства та історію стародавнього Сходу. Відмінних оцінок не так вже й багато. З двох предметів тільки І. Юсупова одержала «відмінно». І що найгірше, є «незадовільно». Погані знання історії первісного суспільства у Лубенченко, Шабоненко та Фатєєвої.

У п'ятикурсників теж позаду два іспити — політекономія та історіографія історії СРСР. Ці два іспити складено непогано. Незадовільних оцінок немає, а з історіографії історії СРСР немає й задовільних оцінок.

Л. ШВИДЧЕНКО.

Лекція з наукового комунізму історичного факультету. Читає для студентів-заочників VI курсу доцент БЕЛЬФОР Д. С.

СЕСІЯ✪СЕСІЯ✪СЕСІЯ✪СЕСІЯ✪ СЕСІЯ✪СЕСІЯ✪ СЕСІЯ✪СЕСІЯ СЕСІЯ✪СЕСІЯ✪ СЕСІЯ✪СЕСІЯ✪СЕСІЯ✪СЕСІЯ✪ СЕСІЯ✪СЕСІЯ✪

НАЗУСТРІЧ ЛЕНІНСЬКОМУ ЮВІЛЕЮ

В ПАРТКОМІ ОДУ

ШКОЛА МОЛОДИХ КОМУНІСТІВ

На останньому засіданні парткому було обговорено питання про створення школи молодих комуністів (інформація тов. Леонова І. Г.).

У прийнятому парткомом рішенні вказано, що до навчання в школі молодих комуністів залучатимуться кандидати в члени партії та молоді члени КПРС. План роботи передбачатиме вивчення Статуту й Програми КПРС, матеріалів з'їздів КПРС та пленумів Центрального Комітету, теоретичної спадщини В. І. Леніна, питань внутрішньої і зовнішньої політики радянської держави, комуністичної моралі та ін.

Керівником школи затверджено старого комуніста, доцента кафедри історії КПРС тов. Леонова І. Г., заступниками — доцента кафедри наукового комунізму тов. Бельфора Д. С. і викладача кафедри історії КПРС Скрипника М. А. Керівництву школи розробити й представити на наступне засідання парткому програму й конкретний план занять, які розпочати в лютому н. р. До викладання лекцій необхідно залучати провідних вчених університету, членів партійного комітету, а також проводити зустрічі слухачів з старими більшовиками — ветеранами революції, учасниками громадянської та Великої Вітчизняної воєн, героями праці.

Партком зобов'язав секретарів первинних партійних організацій подавати школі молодих комуністів всебічну допомогу в справі організації акуратного відвідування, підбору слухачів з числа товаришів, які готуються до вступу в кандидати КПРС.

БУДІВНИЦТВО КОМУНІЗМУ — СПРАВА ВСЬОГО НАРОДУ, СПРАВА КОЖНОЇ РАДЯНСЬКОЇ ЛЮДИНИ. ВІД ЇЇ СВІДОМОСТІ, ІНІЦІАТИВИ, КУЛЬТУРИ І ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЗАЛЕЖИТЬ УСПІШНЕ ВИКОНАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПРОГРАМИ КОМУНІЗМУ.

(З Тез ЦК КПРС до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна).

Лист-подяка

У Великомихайлівській середній школі побували студенти біологічного факультету. Вони привезли учням виготовлені власними руками наочні посібники, таблиці, муляжі, колекції шкідників городів, садів, лісів, полів, мокрі препарати тарантула, мідії, річкового рака, жаби.

Перед учнями виступив студент третього курсу Могилевський. Він розповів про роботу гуртка по виготовленню наочних посібників, якими керує доцент Л. Ю. Дешевлі, і закликав випускників школи вступати на біологічний факультет. Студентам гаряче дякували за подарунок директор школи тов. Семенюк та секретар комітету комсомолу школи Л. Медвідь. Вони висловили сподівання, що це не остання зустріч з шефами.

А нещодавно на ім'я ректора університету професора О. І. Юрженка надійшов лист від дирекції Великомихайлівської середньої школи. В ньому директор школи тов. Семенюк, секретар парторганізації тов. Голуб і голова місцевого комітету тов. Кобець дякують за шефський подарунок з зоології і пишуть: «Йдучи назустріч 100-річчю з дня народження В. І. Леніна, наша школа взяла на себе зобов'язання в ювілейному році працювати без другорічників, боротися з трійкою, виховувати більше відмінників.

Ваш подарунок в якійсь мірі допоможе нам з честю виконати це зобов'язання.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, відмінних успіхів в справі комуністичного виховання радянської інтелігенції».

ЛЕНІНСЬКА ТЕМА В ГАЗЕТІ

З 22 по 26 грудня минулого року в Київському ордена Леніна державному університеті імені Т. Г. Шевченка відбувалася нарада-семінар редакторів і секретарів вузівських багатотиражок. Її учасники прослухали лекції: «В. І. Ленін — видатний публіцист і редактор» в. о. професора Київського державного університету Л. О. Суярка, «Вузівський комсомол до ювілею вождя» секретаря ЦК ЛКСМУ Г. І. Ревенка, «Багатотиражки вузів у боротьбі за поліпшення роботи вищої школи» завідуючого відділом вузів і науки редакції газети «Радянська освіта» А. Н. Новомінського, «Актуальні проблеми теорії журналістики і запити практики» завідуючого кафедрою факультету журналістики Київського державного університету Д. М. Прилюка.

Учасники наради відвідали Київський філіал Центрального музею В. І. Леніна, зустрілися з головою правління Спілки журналістів УРСР В. Я. Сіробабою.

На закінчення відбулася зустріч, в якій взяли участь заступник завідуючого відділом науки і учбових закладів ЦК КП України В. М. Попов, заступники міністра вищої і середньої спеціальної освіти УРСР Л. С. Чередниченко та Ю. Т. Бутенко, відповідальний редактор газети «Радянська освіта» С. П. Заволока.

Гаражі для автолюбителів

ЛЬВІВ, (РАТАУ). Першу партію розбірних металевих гаражів випустив дрогобицький долотний завод. Гараж складається з шести секцій на бетонному майданчику. Його довжина — 5,52, ширина — 3,3 і висота — 2,3 метра. Він розрахований на легкові автомашини вітчизняних марок.

НАШІ ЕКСПОНАТИ

Делегація університету повернулася з виставки сповнена вражень, окрилена високою оцінкою, яку дав виставочний комітет нашим експонатам. З чого ж складалася експозиція ОДУ на ВДНГ?

Насамперед вісім факультетських стендів, а також і тематичні — обсерваторії, палеонтологічного музею та інші. Крім того, були експонати, що представляли собою оригінальні винаходи чи наслідки тривалої науково-дослідної роботи кафедр. До таких належить новий спосіб одержання блоксополімерів (наукові керівники професор О. І. Юрженко та доцент С. С. Іванчов). Переваги цього методу—в більш простій технології виробництва в порівнянні з попередніми. До того ж новий спосіб дає змогу одержувати блоксополімери точно заданої структури без домішок гомополімерів. Генератор — оприскувач аерозолей — науковий керівник професор В. О. Федосєєв — по кафедрі теплофізики.

Ботанічний сад представив на виставку важливу для джутової промисловості рослину кенаф. Над акліматизацією її працювала група ботаніків під керівництвом Р. В. Боровика. В нинішньому році кенаф проходить остаточні випробування, щоб потім вийти з дослідних ділянок на широкий простір плантацій.

Кафедра грунтознавства представила успішні наслідки робіт по гіпсуванню грунтів (науковий керівник професор І. М. Гоголєв).

Палеонтологічний заповідник — науковий керівник професор І. Я. Яцко.

Всі ці роботи відзначені виставочним комітетом, а виконавці їх представлені до нагород.

Хочеться згадати добрим словом ще й працівників університету, які брали участь в підготовці експозиції: перш за все група працівників експериментальних майстерень, очолювана І. Ф. Черемних та М. І. Ізаковичем, колектив кінофотолабораторії, художники і колектив цеху № 2 міської друкарні.

Ф. МЕДВЕДЄВ,
керівник інженерно-технічної групи науково-дослідного сектору.

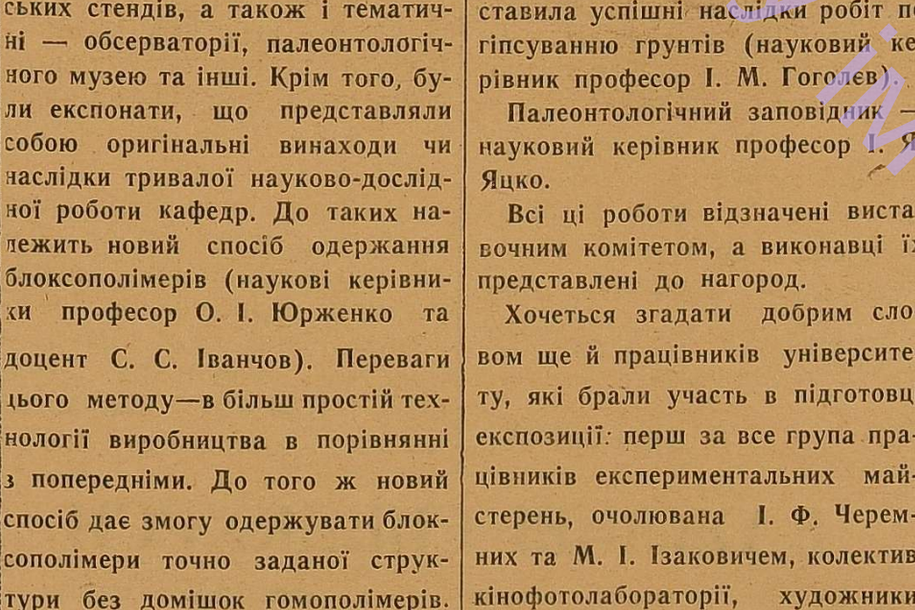

Обмін досвідом

ЯК ДЛЯ всього нашого колективу в цілому, так і для комсомольської організації участь в спортивною та оздоровчою базами.

Дуже багато дискусій було з приводу написання історії комсомолу університетів. І москвичі, як і одесити, написали історію своєї комсомольської організації. Але московські друзі нас трошки обігнали, видавши її окремою брошурою.

Нам думається, що комсомолія нашого університету зробить гідний подарунок сторічному ювілею В. І. Леніна, коли видасть історію своєї комсомольської організації.

Від зустрічі залишилось багато хороших вражень. З'явились нові думки і плани. Наше завдання — довести їх до відому всього колективу, всіх комсомольців і втілити в життя.

В. ПОПКОВ.

УНІВЕРСИТЕТ НА ВДНГ

На фото (вгорі) зустріч з воїнами Кантемирівської дивізії, внизу — вчені університету на території виставки.

НАЗУСТРІЧ ЛЕНІНСЬКОМУ ЮВІЛЕЮ

ЩОРОКУ НА ШОСТОМУ КУРСІ

ДІЄВІСТЬ ІДЕЙНОГО ВПЛИВУ ПАРТІЇ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ІДЕОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ЗАЛЕЖИТЬ ВІД РІВНЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ВІД НАУКОВОЇ РОЗРОБКИ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ КОМУНІСТИЧНОГО БУДІВНИЦТВА.

(З Тез ЦК КПРС до 100-річчя від дня народження В. І. Леніна).

ТЕОРЕТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ СТУДЕНТІВ-ЗАОЧНИКІВ

За традицією, п'ятого січня понад триста студентів-заочників історичного і філологічного факультетів зібрались в аудиторії № 14 імені Жовтневої революції, що по вулиці Радянської Армії, № 24, щоб взяти участь в теоретичній конференції. Тема її: «Ленінський етап в розвитку наукового комунізму».

На конференцію прийшли секретар міського комітету партії т. Овчаренко, секретар Центрального райкому КП України т. Когут, начальник відділу пропаганди, заступник начальника Політичного управління Червонопрапорного Одеського військового округу полковник т. Панфьоров, викладачі кафедри наукового комунізму та історичного факультету.

До теоретичної конференції ретельно готувались і кафедра, і студенти. Ще в червні минулого року було оголошено конкурс на кращий реферат, повідомлення. Після вивчення підготовлених рефератів право виступити було надано п'яти студентам-випускникам історичного і філологічного факультетів.

Відкриваючи конференцію, завідуючий кафедрою наукового комунізму доцент Д. М. Щербаков підкреслив, що вона покликана надавати допомогу студентам в глибокому вивченні ленінських праць, Тез ЦК КПРС до сторіччя з дня народження Володимира Ілліча Леніна, в їх пропаганді серед трудящих, а також в підготовці до іспитів з курсу наукового комунізму.

Студент шостого курсу історичного факультету, заступник директора по виховній роботі середньої школи № 1 міста Первомайська Миколаївської області В. Смирний виступив з доповіддю на тему «Ленінізм — творчий розвиток марксизму в нових умовах. Інтернаціональний характер ленінізму».

Доповідач відзначив, що в ювілейному році ще яскравіше відчувається вплив ленінізму на весь хід всесвітньої історії. Трудящі на власному досвіді переконались в загальній вазі, інтернаціональному характері і дієвості ленінського вчення.

Марксизм-ленінізм, підкреслив доповідач, був і залишається єдиним ідейним прапором міжнародного комунізму. Будь-які намагання відступити від принципів марксизму-ленінізму і його інтернаціональної суті обов'язково призводять до непримиренних протиріч з корінними інтересами соціалізму, а нерідко — і до прямої зради соціалізмові.

Розвиткові В. І. Леніним вчення про всесвітньо-історичну роль пролетаріату — корінного питання марксизму-ленінізму про диктатуру пролетаріату — присвятили свої виступи студенти шостого курсу історичного факультету Г. Рувинський — викладач історії Кіровоградської середньої школи № 30 і завідуючий відділом Херсонської обласної газети «Наддніпрянська правда» В. Кот.

Тема доповіді Г. Рувинського— «До питання про ленінське визначення диктатури пролетаріату». Доповідач підкреслив важливість правильного розуміння суті диктатури пролетаріату, цього складного багатостороннього явища.

— Не буде перебільшенням сказати, — зауважив він, — що захистові і розвитку марксистського вчення про диктатуру пролетаріату В. І. Ленін присвятив все своє життя. Обгрунтування диктатури пролетаріату, визначення її суті дано В. І. Леніним в ряді робіт, статей, доповідей та промов і знайшло своє яскраве відбиття в Тезах ЦК КПРС до сторіччя з дня народження Володимира Ілліча Леніна. Володимир Ілліч надавав великого значення розкриттю всіх сторін диктатури пролетаріату і вимагав розглядати їх в розвитку і змінах, в нерозривному зв'язку з конкретно-історичним завданням революції і соціалістичного будівництва, з конкретними зовнішніми умовами.

В. Кот обрав темою виступу — «Ленінське вчення про політичні форми диктатури пролетаріату». Він показав, що кожна форма відбиває певні історичні умови, детально охарактеризував різні форми диктатури пролетаріату (Паризька комуна, Ради, народна демократія) і виклав положення про можливість нових форм диктатури пролетаріату. Доповідач піддав критиці противників марксизму, різного роду буржуазних ідеологів, правих і лівих опортуністів, ревізіоністів, які розлючено атакують корінні положення марксизму-ленінізму про диктатуру пролетаріату і її форми.

Учасники конференції уважно слухали доповідь студента шостого курсу історичного факультету В. Пшених «Розвиток В. І. Леніним вчення про революційну партію». В. І. Ленін розробив стрункe вчення про пролетарську партію нового типу, він вчив, що партія повинна бути авангардом пролетаріату, його організованим загоном, вищою формою політичної організації. Роль передового борця здатна відіграти тільки партія, озброєна передовою теорією. Вирішальною умовою сили партії Ленін вважав монолітну згуртованість її рядів, неприпустимість дій, спрямованих на підрив її єдності, послаблення залізної дисципліни.

Створення більшовицької партії відкрило новий етап в російському і міжнародному робітничому русі. Пролетаріат вперше одержав організацію, здатну в нових історичних умовах керувати його боротьбою за соціальне визволення. Досвід вчить, що успішне будівництво соціалізму і комунізму можливе лише під керівництвом марксистсько-ленінської партії, озброєної революційною теорією, загартованої в боротьбі, міцно зв'язаної з масами, партії, що користується довір'ям трудящих. Велике місце в доповіді було відведено характеристиці марксистсько-ленінської партії нашої епохи і критиці антисоціалістичних, опортуністичних елементів, які прагнуть применшити роль революційної партії.

Студентка шостого курсу філологічного факультету гід-перекладач Л. Іордатій свій виступ присвятила розвитку теорії наукового комунізму Комуністичною партією Радянського Союзу і братськими комуністичними та робітничими партіями в сучасних умовах.

Керівник конференції доцент Д. С. Бельфор проаналізував виступи учасників конференції і закликав всіх присутніх широко пропагувати ленінську ідейно-теоретичну спадщину серед трудящих.

Після доповідей студентів учасники конференції з великим інтересом вислухали виступи викладачів і гостей.

Н. Т. Панфьоров говорив про захист соціалістичної Вітчизни як закономірність будівництва соціалізму. У своєму виступі він зупинився на питаннях підготовки до 25-річчя з дня перемоги над фашистською Німеччиною.

Доцент кафедри нової і найновішої історії С. О. Аппатов зробив доповідь про деякі питання сучасного міжнародного розвитку. Секретар Одеського міськкому КП України Т. А. Овчаренко відзначила, що це перша в ювілейному році теоретична конференція в місті. Вона розповіла про те, як міська партійна організація готується до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна, і зупинилась на актуальних проблемах ідеологічної роботи в зв'язку з опублікуванням важливого політичного і теоретичного документу — Тез ЦК КПРС до 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна.

Головним напрямком масово-політичної і пропагандистської роботи, відзначила секретар міськкому партії, — повинно стати виховання у радянській людині непохитної вірності заповітам Леніна, твердої комуністичної переконаності, соціалістичного патріотизму і пролетарського інтернаціоналізму, класової непримиренності до капіталізму та його ідеології.

Яскраві факти минулого і теперішнього, глибокий аналіз теоретичних положень, тісний зв'язок їх з дійсністю — такі відмінні риси конференції. Вона дала багато корисного і нового нам, майбутнім історикам і філологам, — трудівникам ідеологічного фронту, випускникам університету.

І. КУЛАК,
студент-заочник шостого курсу філологічного факультету, співробітник обласної газети «Индустриальное Запорожье».

КАФЕДРА І СТУДЕНТИ

Роботи вчених і студентів

Кафедра історії КПРС готується разом з усім радянським народом гідно зустріти ювілей вождя. Члени кафедри, які взяли на себе конкретні зобов'язання, успішно їх виконують.

Захистив кандидатську дисертацію Г. О. Афіногенов, підготував і здав до захисту кандидатську дисертацію на тему «Діяльність Комуністичної партії України по розвитку трудової активності комсомольців і несоюзної робітничої молоді в роки другої п'ятирічки (1933—1937 рр.)» асистент Г. Гончарук.

Доценти О. Т. Альошкін та старший викладач Є. І. Дятлов написали відповідні розділи ювілейного видання «Нарисів історії Одеської партійної організації». Робота вже друкується. Здано до друку збірник статей «Всеперемагаюча сила ленінських ідей», присвячений підсумкам вивчення ленінської ідейної спадщини.

Кандидат історичних наук М. І. Голованов завершує докторську дисертацію на тему «В. І. Ленін— керівник збройного повстання в Петрограді».

Професор І. В. Ганевич написав і підготував до друку монографію «Збройне повстання в Болгарії 9 вересня 1944 року».

Активну підготовку до сторіччя з дня народження В. І. Леніна провадять наукові студентські гуртки. Центральне місце в їх тематиці посідає ленінська ідейна спадщина.

Так, студент третього курсу історичного факультету Воєводін працює над темою «В. І. Ленін і партійна організація Півдня України в період реакції», студент другого курсу Куропатник працює над темою «Ленінський план соціалістичної індустріалізації і боротьба партії за його здійснення». Студент першого курсу Степанов опрацьовує тему «Є. М. Ярославський — один з перших біографів В. І. Леніна».

Ряд членів гуртка працюють над темами: «В. І. Ленін про творчу ініціативу мас в період будівництва соціалізму», «Праці В. І. Леніна як джерело вивчення боротьби партії проти мілітаризму» та інші.

Крім того, в планах гуртків є теми: «Участь комсомольців Одеси в героїчній обороні міста (1941 р.)», «Видатні діячі партії і уряду про соціалістичну індустріалізацію», «Допомога селянства робітничому класові в період першої та другої п'ятирічок (1928—1937 рр.)» та ін.

Нещодавно інтересну доповідь на засіданні гуртка зробила студентка Л. Кіщенко на тему «Більшовицька преса Півдня України в боротьбі за селянство в революції 1905—1907 рр.».

Н. ЖИГАЛІВСЬКА.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І.І. МЕЧНИКОВА

НАЗУСТРІЧ ЛЕНІНСЬКОМУ ЮВІЛЕЮ

ГОСТРА ЗБРОЯ

СЛОВО

ПРО СЛОВО

Основною одиницею лексичної системи кожної мови є СЛОВО. У всіх сучасних слов'янських мовах поняття «слово» і виражається звуковим комплексом СЛОВО. З генетичного погляду звуковий комплекс СЛОВО зв'язаний з звуковим комплексом таких слів, як СЛУХ, СЛАВА, СЛЫТЬ — у всіх них один корінь: СЛ-.

На світанку своєї історії, в праслов'янській мові, новий звуковий комплекс СЛОВО міг уживатись в такому значенні: «те, що можна вимовити, сприйняти й зрозуміти на слух, тобто почути. Але те, що можна вимовити, почути й зрозуміти, робить КОГОСЬ, ЩОСЬ відомим, славетним (порівн. рос.: ПРОСЛЫТЬ — стати відомим)».

А як же сучасні лінгвісти визначають слово як мовну одиницю? На жаль, у науці єдиної загальновизнаної відповіді на це питання досі немає. Більше того, деякі вчені вважають, що поняття «слово» — таке просте, що йому взагалі не можна дати логічного визначення. Та з такою думкою, звичайно, погодитись не можна. І в лінгвістичній літературі існує чимало визначень, в яких підкреслюються ті чи ті важливі риси слова. Ми ж наведемо нижче тільки декілька визначень, в яких, на нашу думку, подані найістотніші ознаки слова. Ось вони:

«Слово — найкоротша одиниця мови, яка є самостійною і своїм значенням і своєю формою» (В. Жирмунський);

«Слово становить звук чи групу звуків, що є носієм речового чи граматичного значення і може бути реченням чи його частиною» (Ф. Травнічек);

«Слово є єдністю звукової форми й значення, в основі якого лежить поняття — узагальнене відбиття дійсності» (Л. Резніков).

У наведених визначеннях передусім наголошується на тому, що слово є носієм певного значення, яке відбиває реальну дійсність. І це справді так, бо в слові фіксуються пізнані в процесі практики закони й закономірності розвитку і природи, і суспільства. У людському колективі слово завжди виконувало й виконує величезну роль — воно може його і об'єднувати, і роз'єднувати. І на цю роль слова в житті суспільства давно вже звернули увагу письменники, вчені. Так, видатні українські письменники XIX — початку XX ст, роль слова в боротьбі українського народу за своє соціальне й національне визволення характеризували так:

«Ну що б, здавалося слова... Слова та голос — більш нічого. А серце б'ється, ожива, як їх почує!» (Т. Шевченко);

«Слова — полова, але огонь в одежі слова — безсмертна, чудотворна фея, правдива іскра Прометея» (І. Франко);

«Слово, моя ти єдиная зброя, ми не повинні загинуть обоє! Може, в руках невідомих братів станеш ти кращим мечем на катів» (Л. Українка).

Після Жовтня роль слова в боротьбі за зміцнення Радянської влади й побудову нового комуністичного суспільства, в боротьбі з ворожою агітацією та пропагандою стала ще визначнішою. Її підніс на небувалу до того височінь у першу чергу В. І. Ленін. Борючись за зміцнення паростків нового суспільно-економічного ладу, В. І. Ленін особливо дбав за чистоту й смислову точність мови як гострої зброї класової боротьби. Так, у 1919 році в статті «Великий почин» він писав: «Слово «комуна» у нас почало вживатись занадто легко. Усяке підприємство, засноване комуністами або за їх участю, часто-густо одразу вже оголошується «комуною», — і при цьому нерідко забувається, що ТАКУ ПОЧЕСНУ НАЗВУ треба завоювати довгою і впертою працею, завоювати доведеним ПРАКТИЧНИМ успіхом у будівництві дійсно комуністичному.

...Було б дуже корисно слово «комуна» вигнати з ходячого вжитку, заборонити хапати це слово кому попало, або ВИЗНАВАТИ ЦЕ НАЙМЕНУВАННЯ ЛИШЕ за справжніми комунами, які справді довели на практиці (і одностайним визнанням усього навколишнього населення підтвердили) здатність, уміння поставити справу по-комуністичному».

Наведені думки В. І. Леніна про точне вживання кожного слова не втратили свого значення і тепер. І в наш час слова треба вживати з найсуворішою точністю, щоб вони завжди були гострою зброєю в боротьбі з ворожою ідеологією, щоб вони завжди зміцнювали основи дальшого розвитку нашого радянського суспільства.

Доцент А. МОСКАЛЕНКО.

Ось на цю картину варто подивиться: марно, бач, говорять «Курица — не птица».

Фотоетюд В. Синельникова.

Творчий звіт

Днями в нашому університеті проходив звітний концерт художньої самодіяльності Арцизького району.

Гостей тепло привітав ректор університету професор О. І. Юрженко. Він розповів про університет, його вчених, про славні традиції вузу і висловив побажання зміцнювати дружбу з трудівниками полів.

Від імені вчених університету з словом-вітанням виступив доктор філологічних наук Г. А. Вязовський. Вчений сказав, що наш колектив прагне зміцнювати дружбу з трудівниками села та її інтелігенцією. Наше завдання, сказав виступаючий, не тільки дати молоді, яка в більшості своїй піде на село, добрі знання з обраного фаху, але й ідейно її загартувати.

Секретар райкому партії Арцизького району Н. П. Станчев подякував за теплий прийом і зачитав трудовий рапорт трудящих району.

Перед початком концерту учасників його і гостей вітав секретар Центрального райкому партії тов. Крук І. Є.

Потім відбувся великий концерт, творчий звіт художньої самодіяльності району, який тепло прийняли присутні в залі.

ПОГОДА ДИКТУЄ

У кардіологічному санаторії імені Яна Фабріціуса (м. Юрмала, Латвійської РСР) ліки призначаються в залежності від примх погоди: прогнози її тут одержують завчасно.

Явища, пов'язані, наприклад, з проходженням якогось циклону, можуть викликати у хворих різноманітні реакції. Працівники латвійської науково-дослідної лабораторії курортології розробили методику протидії хворобливому стану, викликаному зміною погоди. Особливо ці заходи благотворно впливають на гіпертоніків. Приклад, гідний наслідування!

ВАЖЛИВЕ МІСЦЕ В СТВОРЕННІ ДУХОВНИХ ПЕРЕДУМОВ КОМУНІЗМУ, У ВИХОВАННІ НОВОЇ ЛЮДИНИ ЛЕНІН ВІДВОДИВ ЛІТЕРАТУРІ І МИСТЕЦТВУ.

(З Тез ЦК КПРС до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна).

ОГЛЯД-КОНКУРС

Ректорат, партком, комітет ЛКСМУ, профком та студентський клуб університету оголошують

З 10 ПО 15 БЕРЕЗНЯ

ОГЛЯД-КОНКУРС ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ ФАКУЛЬТЕТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

* * *

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ОГЛЯД-КОНКУРС

На огляд-конкурс факультети можуть виставити самодіяльні колективи всіх жанрів: вокальні та музичні ансамблі, танцювальні групи, факультетські театри мініатюр, а також окремих виконавців.

Кожен факультет у відведений для нього час показує концерт в межах 40—60 хвилин на сцені великого актового залу університету.

При підведенні підсумків огляду-конкурсу враховуватиметься:

якість виконання номерів; якість організації і побудови концерту; масовість факультетського колективу, який брав участь в концерті; кількість студентів факультету в загальноуніверситетських колективах художньої самодіяльності; кількість студентів факультету в університетському хорі.

ФАКУЛЬТЕТИ, ЯКІ ЗАЙМУТЬ ПЕРШІ ТРИ МІСЦЯ, БУДУТЬ НАГОРОДЖЕНІ ПЕРЕХІДНИМИ ПРИЗАМИ.

Кращим виконавцям і виконавчим колективам будуть вручені грамоти і дипломи; вони представлятимуть університет на районному, міському та обласному оглядах і будуть учасниками традиційних поїздок колективів самодіяльності нашого університету з візитами дружби до інших вузів країни.

ГОТУЙТЕСЬ ДО ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ!

ОРГКОМІТЕТ ОГЛЯДУ.

Олександр Ромулович Прендель

На 82 році життя помер найстаріший професор нашого університету відомий вчений-зоолог, гідробіолог і прекрасний педагог Олександр Ромулович Прендель.

Закінчивши в 1910 р. природниче відділення фізико-математичного факультету Новоросійського університету, Олександр Ромулович був залишений на кафедрі зоології і порівняльної анатомії для підготовки до професорського звання. З 1912 по 1922 роки — асистент кафедри зоології університету. З 1922 по 1930 роки працює на кафедрі загальної біології Одеського мединституту, а з 1930 по 1935 рр. завідує кафедрою загальної біології Медико-анатомічного інституту.

У званні професора був затверджений в 1936 році.

З 1944 по 1965 рр. О. Р. Прендель завідує кафедрою гідробіології нашого університету.

Свою наукову діяльність Олександр Ромулович розпочав як зоолог і гістолог, а пізніше стає відомим зоопаразитологом. В період боротьби з малярією Олександр Ромулович багато сил і енергії приділяв підготовці спеціалістів ентомологів і лікарів-маляріологів. Пізніше Олександр Ромулович багато працював в галузі крайової паразитології, вивчаючи кровососних комарів Південно-Українських степів та Молдавії, гельмінтофауну місцевих гризунів та домашніх тварин, будучи піонером в цій галузі.

Протягом багатьох років вчений працював в галузі гідробіології прісних вод. Ім'я Олександра Ромуловича, автора понад 60 оригінальних робіт з зоології, паразитології і гідробіології, широко відоме як у нашій країні, так і за кордоном.

Понад два десятиріччя вчений проводив велику роботу по підготовці майбутніх педагогів і наукових працівників через аспірантуру.

Душевні якості Олександра Ромуловича: велика сердечність, простота, незвичайна скромність і уважне ставлення до всіх, хто звертався до нього за порадою та допомогою, склали йому добру славу.

Славна пам'ять про Олександра Ромуловича залишиться в серцях всіх, хто знав його.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМУ и профкома Одесского ордена Трудового Красного Знамени государственного университета им. И. И. Мечникова, гор. Одесса. Адреса редакції: Одеса, вул. Петра Великого, 2.
Одеська міська друкарня.
Зам. № 211—1000.
В. о. редактора Н. ГАЛУШКО.
БР 00052